

Список використаних джерел:

1. Багорка М. О. Диверсифікація як фактор підвищення ефективності діяльності підприємств в сучасних умовах / М. О. Багорка, І. А. Білоткач // Інвестиції: практика та досвід. – 2010. – № 10. – 121 с.
2. Ковтун О. А. Основні підходи до визначення цілей та типів диверсифікації виробництва / О. А. Ковтун // Інвестиції: практика та досвід. – 2007. – № 22. – 138 с.
3. Корінько М. Д. Організаційно-економічний механізм диверсифікації діяльності суб'єктів господарювання / М. Д. Корінько // Актуальні проблеми економіки. – 2008. – № 6. – 182 с.
4. Пересадько Г. О. Управління диверсифікаційною політикою у контексті концепції інноваційного розвитку / Г. О. Пересадько, В. А. Цимбал // Механізм регулювання економіки. – 2007. – № 1. – 245 с.

Левицька С.А.

аспірант,

Херсонський державний університет

**ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПОНЯТТЯ
ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ**

Кризове становище в країні та нестабільність в економічній сфері вплинула на діяльність багатьох підприємств і установ. В таких складних умовах виникають такі явища, як: відтік інвестицій, спад виробництва, недобросовісна конкуренція, шахрайство, корупція, рейдерство, криміналізація суспільства, влади та бізнесу. І для стабільного функціонування та зростання економічного потенціалу будь-якого підприємства потрібно формувати систему економічної безпеки. Саме тому перед більшістю суб'єктів господарювання гостро постала проблема створення дієвої системи, здатної забезпечити зниження рівня загроз для підприємств у майбутньому. Багато науковців приділили увагу цьому питанню в своїх працях. Серед вітчизняних і зарубіжних учених-економістів немає єдиного визначення терміну «економічна безпека». Водночас, принципових розходжень у підходах до трактування змісту цієї економічної категорії немає.

Так, Д. Ковальов, Т. Сухорукова визначають економічну безпеку підприємства як «захищеність його діяльності від негативних впливів зовнішнього середовища, а також як здатність до швидкого подолання загроз або пристосування до умов існування, що не відображаються негативно на його діяльності» [4, с. 48].

С.І. Ніколаюк, Д.Й. Никифорчук економічну безпеку підприємства визначають як стан юридичних, виробничих відносин і організаційних зв'язків, матеріальних і інтелектуальних ресурсів, щодо яких гарантується стабільність функціонування, фінансово-комерційний успіх, прогресивний науково-технічний і соціальний розвиток [6, с. 15].

Могільний А.І. вважає, що поняття економічної безпеки підприємства полягає в «забезпеченні стану життєдіяльності, при якому реалізуються його основні інтереси, воно захищено від внутрішніх та зовнішніх загроз і дестабілізуючих чинників» [5, с. 9].

На думку М.І. Камлика, економічна безпека підприємства – це такий стан розвитку суб'єкта господарювання, який характеризується стабільністю економічного та фінансового розвитку, ефективністю нейтралізації негативних факторів і протидії їх впливу на всіх стадіях його діяльності [3, с. 9].

У цілому економічна безпека суб'єкта господарювання передбачає:

- високу фінансову ефективність, незалежність і стійкість роботи;
- розвиненість і конкурентоспроможність технологічної бази;
- високий рівень організації менеджменту;
- твердий кадровий відбір;
- забезпечення відповідності екологічним стандартам;
- дієвий механізм правового регулювання всіх напрямків діяльності;
- забезпечення інформаційної безпеки роботи;
- гарантії безпеки працівників, а також збереження їх майна та професійних інтересів [2, с. 233].

Грунін О.А. визначає економічну безпеку підприємства як «такий стан господарюючого суб'єкта, в якому він при найефективнішому використанні корпоративних ресурсів досягає запобігання послаблення або захисту від існуючих небезпек та загроз або непередбачених обставин і, в основному, забезпечує досягнення цілей бізнесу в умовах конкуренції та господарчого ризику» [1, с. 12–13].

Отже, проблема забезпечення економічної безпеки підприємств в умовах підвищення ступеня невизначеності зовнішнього середовища вельми актуальна та є одним з пріоритетів наукових досліджень.

Список використаних джерел:

1. Грунин О.А. Экономическая безопасность организации / О.А. Грунин, С.О. Грунин. – СПб. и др. : Питер, 2002. – 160 с.
2. Гусев В.С. и др. Экономика и организация безопасности хозяйствующих субъектов: Учеб. / В.С. Гусев, Б.И. Кузин, М.Д. Медников и др. – СПб.: ИД «Очарованный странник», 2001. – 256 с.

3. Камлик М.І. Економічна безпека підприємницької діяльності. Економіко-правовий аспект : навч. посіб. / М.І. Камлик. – К. : Атіка, 2005. – 432 с.
4. Ковалев Д. Экономическая безопасность предприятия / Д. Ковалев, Т. Сухорукова // Экономика Украины. – 1998. – № 10. – С. 48-52
5. Могильный А.И. Основы безопасности бизнеса / А.И. Могильный, В.Н. Бесчастный, Ю.О. Винокуров. – Донецк: Регион, 2000. – 130 с.
6. Ніколаюк С.І. Безпека суб'єктів підприємницької діяльності : курс лекцій / С.І. Ніколаюк, Д.Й. Никифорчук. – К. : КНТ, 2005. – 320 с.

Маковська Ю.А.

асистент,

Науковий керівник: Соколова Н.М.

кандидат економічних наук, доцент,

Національний транспортний університет

МОДЕЛЮВАННЯ ДОВГОСТРОКОВОГО КОНТРАКТУ НА УТРИМАННЯ АВТОМОБІЛЬНИХ ДОРІГ

Запровадження контрактів тривалого строку дії на утримання автомобільних доріг, їх оцінка системою кількісних показників-індикаторів, що відображують досягнуті рівні споживчих якостей – рівні обслуговування, є одним з напрямів Плану заходів щодо реалізації Концепції реформування системи державного управління автомобільними дорогами загального користування (п. 8) [1]. На виконання цього плану в Національному транспортному університеті були виконані дослідження і розроблені методичні рекомендації [2] щодо впровадження довгострокових контрактів на основі кінцевих показників якості обслуговування доріг (ДККП).

Теоретичні засади контрактів, що орієнтовані на оцінку по кінцевим експлуатаційним показникам, в економічних дослідженнях розглядаються з позицій теорії агентства, теорії контрактів і теорії трансакційних витрат [3]. Теорія агентства намагається пояснити взаємозв'язок, за яким одна сторона (принципал – замовник) делегує певні завдання іншій стороні (агенту – підряднику), і як цей взаємозв'язок регулюється контрактом [3]. Стимули підряднику надаються платіжною системою, заснованою на встановлених рівнях експлуатаційних показників стану елементів доріг – рівнях обслуговування. Замовник не вимірює безпосередньо зусилля підрядника у наданні послуг, а робить це тільки за допомогою цих показників, які